

---

---

Назва закладу загальної середньої освіти

**Календарно-тематичне планування предмета**  
**«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»**  
у 9 класі  
на 2025/2026 навчальний рік

учителя \_\_\_\_\_

Прізвище, ім'я, по батькові

Укладено відповідно до Модельної навчальної програми «Історія України. 7–9 класи для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1001/ та підручника «Історія України» для 9 класів закладів загальної середньої освіти. Г. Хлібовська, М. Крижановська, О. Наумчук, І. Олевська. Тернопіль: Астон, 2025.

| № з/п урок у                                  | Дата уроку | Тема уроку, зміст навчально-пізнавальної діяльності                                                                                                                                  | Очікувані результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Види навчальної діяльності                                                                                                            |
|-----------------------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Вступ. «Довге» ХІХ століття в історії України |            |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                       |
| 1                                             |            | <p>Українські землі в добу модернізації.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Сутність Нового часу.</p> <p>2. Новий час в історії України.</p> <p>3. Етнічний і соціальний склад населення.</p> | <p><b>Учні/учениці зможуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• хронологічні межі «довгого» ХІХ століття;</li> <li>• періодизацію історії України (за етапами українського національного відродження);</li> <li>• чисельний, соціальний, національний склад українського населення;</li> <li>• поняття: «довге» ХІХ століття»; «модернізація», «національна ідея», «національне відродження», «нація», «смуга осілості», «українське національне відродження».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• обґрунтувати хронологічні межі «довгого» ХІХ століття;</li> <li>• показати на карті українські території у складі Австрійської та Російської імперій;</li> <li>• пояснити фактори та механізми змін у чисельності, соціальному й національному складі населення українських земель під впливом економічних і політичних</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати творчий проєкт, або есей про європейські зв'язки України в Новий час.</li> </ul> |

|                                                                                                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | процесів.<br><b>Ставлення:</b> розуміє історію українських земель в контексті європейського Нового часу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <div>Розділ 1.</div> <div><b>Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття</b></div> |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 2.                                                                                                                                    |  | <p>Наддніпрянська Україна в системі міжнародних відносин першої половини XIX століття.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Політика Російської імперії щодо українських земель.</p> <p>2. Українські землі в російсько-османській війні 1806–1812 років та франко-російській війні 1812 року.</p> <p>3. Ліквідація Задунайської Січі. Азовське козацьке військо.</p> | <p><b>Учні/учениці зможуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• адміністративно-територіальний поділ українських земель;</li> <li>• дати російсько-османських та франко-російської воєн;</li> <li>• назви і час існування козацьких формувань після ліквідації Запорозької Січі: Задунайської Січі, Азовського козацького війська, Чорноморського/Кубанського козацького війська.</li> <li>• поняття: «автономісти», «губернія», «консерватори», «народне ополчення», «козацькі полки».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показати на карті адміністративно-територіальні одиниці, утворені на українських землях;</li> <li>• охарактеризувати політику Російської імперії щодо українських регіонів;</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Попрацювати в групах. Провести дискусію на тему: «Йосип Гладкий: суперечлива постать в історії козацтва».</li> <li>• Використовуючи додаткову літературу та інтернет-ресурси написати довідку до шкільної стіннівки на тему: «Азовське козацьке військо» за заданим алгоритмом: причини утворення; організація війська та територіальна локалізація; господарські практики; історична доля.</li> </ul> |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити роль українських територій в системі міжнародних відносин та зовнішній політиці Російської імперії.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловлює аргументоване судження щодо місця українських земель в системі міжнародних відносин.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 3. |  | <p>Соціально-економічний розвиток.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Становище у сільському господарстві. Соціальні протести.</li> <li>2. Початок промислової (індустріальної) революції.</li> <li>3. Нова модель соціально-економічного розвитку Півдня України. Торгівля.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• час початку індустріальної революції в Україні, дати створення військових поселень, статусу порто-франко міста Одеса; соціальних протестів.</li> <li>• регіональну спеціалізацію;</li> <li>• галузі промисловості.</li> <li>• розуміти поняття: «військові поселення», «завод», індустріальна (промислова революція), «місячнина», «оброчна система», «порто-франко», «чумакування», «фабрика».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показати на карті регіони аграрної та промислової спеціалізації, райони поширення соціальних рухів;</li> <li>• пояснити передумови та особливості перебігу індустріальної (промислової) революції;</li> <li>• розкрити сутність нової моделі економічного розвитку на Півдні України;</li> <li>• виокремити прояви кризи кріпосницької</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати лепбук на тему: «Міста Півдня України — торговельні та промислові центри».</li> <li>• Написати спогад від імені особи, котра брала участь у чумакуванні, за планом:             <ol style="list-style-type: none"> <li>а) походження чумака;</li> <li>б) склад учасників чумацької валки;</li> <li>в) товар, який везли на продаж;</li> <li>г) чумацький шлях.</li> </ol> </li> </ul> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>системи та зародження ринкових відносин у Наддніпрянщині;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити причини розгортання соціальних рухів та перспективність боротьби селянства за свої права;</li> <li>• описати, проаналізувати різні інтерпретації постаті Устима Кармелюка, його ролі в соціальних протестах;</li> <li>• характеризувати політику Російської імперії щодо українських теренів як колоніальну.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> розуміє позитивний вплив підприємництва на розвиток українських земель.</p> |  |
| 4. | <p>Початок українського національного відродження.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Автономістська ідея.</p> <p>2. Українське культурне відродження на Слобожанщині.</p> <p>3. Кирило-Мефодіївське братство та всеслов'янська федеративна республіка.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати місії Василя Капніста до Берліну, видання трьох частин «Енеїди» Івана Котляревського, створення Харківського і Київського університетів, діяльності Кирило-Мефодіївського товариства (братства);</li> <li>• осередки українського національного відродження.</li> <li>• поняття: «автономістська ідея», «націоналізм», «українське національне відродження»;</li> <li>• програмні положення та ідейні засади діяльності Кирило-Мефодіївського товариства (братства).</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Створити сторінку в соціальних мережах (за вибором) Ганни Барвінок, Пантелеймона Куліша, Миколи Костомарова.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |

|    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|    |                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• факти діяльності Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша.</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• розмістити в хронологічній послідовності події, пов'язані із суспільно-політичним життям Наддніпрянщини першої половини XIX століття;</li> <li>• охарактеризувати процес розгортання українського національного відродження;</li> <li>• розкрити роль Харківського та Київського університетів як центрів національного відродження;</li> <li>• описати внесок Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша в українське національне відродження;</li> <li>• пояснити значення Кирило-Мефодіївського товариства (братства) для розвитку українського національного руху.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловлює власне аргументоване судження щодо ролі особи в українському національному відродженні.</p> |  |
| 5. | <p>Суспільно-політичні рухи, опозиційні імперській владі.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Масонство в українських землях.</p> <p>2. Рух декабристів в Україні.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати утворення Малоросійського товариства, Південного товариства декабристів, повстання Чернігівського полку, Листопадового (Польського) повстання;</li> <li>• осередки діяльності опозиційних рухів,</li> <li>• регіони поширення масонських лож, декабристських організацій та</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Написати твір від імені учасника одного із суспільно-політичних рухів за планом: <ul style="list-style-type: none"> <li>а) назва гуртка (руху);</li> <li>б) програмні засади;</li> <li>в) методи і результати діяльності;</li> <li>г) перспективи на майбутнє.</li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |

|  |  |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                             |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>3. Листопадове (Польське) повстання 1830–1831 років та Україна.</p>                                                           | <p>Листопадового (Польського) повстання.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• розуміти поняття: «декабристи», «масони».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити сутність масонства та його вплив на суспільно-політичне життя українських земель;</li> <li>• охарактеризувати діяльність декабристів в Україні;</li> <li>• пояснити причини і наслідки Листопадового (Польського) повстання для українців;</li> <li>• співставити цілі, методи, результати і наслідки діяльності українського, російського та польського опозиційних рухів, залученість населення українських теренів до участі в них.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> на матеріалах опозиційних рухів в українських теренах обґрунтовує необхідність людини, попри життєві обставини, утверджувати свої права.</p> | <p>Дати назву своєму твору.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Укласти порівняльну таблицю «Україна в програмах українського, польського національних/визвольних та російського демократичного рухів».</li> </ul> |
|  |  | <p>Узагальнення за розділом «Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учні/учениці удосконалюють свої вміння та навички аналізувати причинно-наслідкові зв'язки подій і явищ, працювати з історичною картою, висловлювати власне судження щодо діяльності історичних постатей та характерних для українських земель XVIII – першої половини XIX століття соціально-економічних, суспільно-політичних процесів;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• систематизують здобуті знання за розділом «Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття».</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                    |
| <p style="text-align: right;"><b>Розділ 2.</b></p> <p><b>Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття</b></p> |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                    |
| 6.                                                                                                                                                                |  | <p>Соціально-політичне та економічне становище західноукраїнських земель.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Адміністративно-територіальний устрій. Політичне становище.</li> <li>2. Економічний розвиток.</li> <li>3. Соціальні протести.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• час входження українських територій до Австрійської імперії, реформ Марії-Терезії і Йосифа II, соціальних виступів;</li> <li>• осередки протестних рухів;</li> <li>• факти діяльності Лук'яна Кобилиці;</li> <li>• розуміти поняття: «кустарно-ремісничє виробництво», «чиновник», «холерні бунти».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показати на карті Галичину, Буковину і Закарпаття у складі Австрійської імперії;</li> <li>• визначити умови розвитку та стан економіки в західноукраїнських землях;</li> <li>• співставити соціально-економічне становище українських у складі Російської та Австрійської імперій;</li> <li>• охарактеризувати причини і наслідки соціальних виступів.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> аргументовано доводить, що</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати презентацію на тему «Економіка західноукраїнських міст і містечок першої половини XIX століття» (за вибором учня/учениці регіону, міст, містечок).</li> </ul> |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                  |
|----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                  | економічна політика австрійського уряду не сприяла економічному розвитку західноукраїнських земель.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                  |
| 7. |  | <p>Початки українського національного руху в Австрійській імперії.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Передумови українського національного відродження.</p> <p>2. «Будителі» Закарпаття. Товариство греко-католицьких священників.</p> <p>3. Гурток «Руська трійця».</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>дати діяльності «будителів» Закарпаття, заснування Товариства греко-католицьких священників у Галичині, період діяльності «Руської трійці», появи альманаху «Русалка Дністровая»;</li> <li>факти діяльності Олександра Духновича, Івана Могильницького, Маркіяна Шашкевича.</li> <li>розуміти поняття: «альманах», «будителі», «Руська трійця»;</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>показати на карті місця розташування громадсько-культурних організацій;</li> <li>упорядкувати у визначений спосіб хронологічну інформацію про становлення українського національного відродження в західноукраїнських землях;</li> <li>визначити передумови, ознаки, центри та провідних діячів українського національного відродження;</li> <li>з'ясувати і пояснити результати діяльності «Руської трійці»;</li> <li>співставити цілі та методи осередків національного відродження в західно-</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Укласти історичний портрет Маркіяна Шашкевича.</li> </ul> |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                |
|----|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                            | українських землях і Наддніпрянщині.<br><br><b>Ставлення:</b> обґрунтовує визначальну роль греко-католицьких священників у національному відродженні в західноукраїнських землях.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                |
| 8. |  | <p>Європейська революція 1848–1849 років в українських регіонах Австрійської імперії.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Початок революції. Селянська реформа.</p> <p>2. Головна Руска Рада та її програма.</p> <p>3. Західноукраїнські землі на завершальному етапі революції.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• хронологічні межі «Весни народів», діяльності Головної Руської Ради;</li> <li>• дати скасування панщини в Галичині, Буковині, Закарпатті, появи газети «Зоря Галицька», скликання Собору руських учених;</li> <li>• розуміти поняття: «Весна народів», «Галицько-руська матиця», «Головна руська рада», «сервітути»..</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проаналізувати програму і діяльність Головної Руської Ради;</li> <li>• визначити і пояснити причини, наслідки революції 1848–1849 років для західноукраїнських земель;</li> <li>• простежити еволюцію українського національного руху на прикладі діяльності «будителів» Закарпаття, «Руської трійці», Головної Руської Ради;</li> <li>• співставити цілі опозиційних щодо Австрійської імперії рухів (українського і польського національного і соціального) та</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати допис до газети «Зоря Галицька» з позиції сучасника революційних подій 1848–1849 років, поборника прав людини.</li> </ul> |

|  |  |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  |                                                                                                                              | визначити перспективи їх взаємодію/протистояння в подальшому розвитку краю.<br><br><b>Ставлення:</b> визначає перспективні шляхи боротьби за права людини на основі історичного контексту.                                                                         |  |
|  |  | Узагальнення за розділом «Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття». | Учні/учениці зможуть систематизувати знання, здобуті в процесі вивчення розділу «Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX століття», удосконалять свої вміння аналізувати причинно-наслідкові зв'язки подій і явищ. |  |

**Розділ 3.**

**Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX століття**

|    |                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9. | <p>Умови розвитку культури. Освіта.<br/>Поступ науки.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Умови розвитку культури.</p> <p>2. Освіта.</p> <p>3. Наука і культурно-освітні товариства.</p> | <p><b>Після уроку учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>дати заснування університетів у Харкові, Києві, Рішельєвського ліцею в Одесі, Волинського ліцею у Кременці, гімназії вищих наук в Ніжині, відновлення діяльності Львівського університету;</li> <li>науковців: Тимофія Осиповського, Михайла Остроградського, Василя Каразіна, Михайла Максимовича, Миколу Костомарова, Івана Орлая, Миколу Маркевича, Дмитра Бантиш-Каменського;</li> </ul> <p>Розуміти поняття: «полікультурність»,</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Користуючись додатковою літературою та інтернет-ресурсами, підготувати розповідь про навчання в одному з університетів за планом: <ul style="list-style-type: none"> <li>а) дата та місце утворення університету;</li> <li>б) факультети;</li> <li>в) відомі вчені, які працювали в освітньому закладі.</li> </ul> </li> </ul> <p>Назвати розповідь.</p> |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |  |                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                               |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                        | <p>«університет», культурно-освітнє товариство.</p> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити особливості розвитку освіти і науки в українських теренах з огляду на доступність для української спільноти;</li> <li>• охарактеризувати історичні умови розвитку освіти і науки;</li> <li>• пояснити суперечливий вплив модернізаційних процесів на розвиток національної освіти;</li> <li>• характеризувати роль діячів науки в розвитку культури.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловлює аргументоване судження щодо стану освіти і науки в українських землях у зазначений період.</p> |                                                                                                                                                               |
| 10. |  | <p>Література. Театральне й музичне мистецтво.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Основоположники нової сучасної української літератури.</p> <p>2. Театр.</p> <p>3. Музика.</p> | <p><b>Після уроку учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• представників української літератури: Івана Котляревського, Григорія Квітку-Основ'яненка, Євгена Гребінку, Петра Гулака-Артемовського, Пантелеймона Куліша, Миколу Гоголя, Тараса Шевченка; композиторів: Йосипа Витвицького, Алоїза Єдлічку; кобзарів і лірників: Остапа Вересая, Андрія Шута; акторів: Михайла Щепкіна, Карпа Соленика;</li> <li>• центри театального життя;</li> <li>• дати появи «Енеїди» Івана</li> </ul>                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Створити лепбук на тему: «Театральне та музичне життя в українських землях першої половини XIX століття».</li> </ul> |

|     |  |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                            |
|-----|--|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                           | <p>Котляревського і «Кобзаря» Тараса Шевченка;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• розуміти поняття «романтизм».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити чинники, які сприяли становленню сучасної української літературної мови;</li> <li>• виокремити значення фольклору та етнографії у дослідженні національних ознак українців і формуванні національної свідомості;</li> <li>• охарактеризувати зміст літературного процесу;</li> <li>• визначити жанрову різноманітність театральних вистав;</li> <li>• розпізнавати і назвати особливості наряду романтизму (з прикладами) в культурі.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> аргументовано висловлює власне судження щодо збереження духовних і матеріальних цінностей українського суспільства для подальшого суспільного розвитку; діяльності історичних постатей.</p> |                                                                                                                                                                            |
| 11. |  | <p>Розвиток образотворчого мистецтва.</p> <p>Питання.</p> | <p><b>Після уроку учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• представників архітектури і мистецтва: Вікентія Беретті, Андрія Меленського, Дмитра Левицького, Володимира</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати і здійснити віртуальну мандрівку «Пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва України першої половини</li> </ul> |

|     |  |                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                             |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|     |  | 1. Архітектура.<br>2. Живопис і скульптура.<br>3. Прикладне мистецтво. | Боровиковського, Івана Сошенка, Василя Тропініна, Василя Мокрицького, Василя Штернберга;<br>• пам'ятки архітектури і мистецтва;<br>• види декоративно-ужиткового мистецтва.<br>• розуміти поняття: «декоративно-ужиткове мистецтво», «класицизм».<br><br><b>Уміти:</b><br>• пояснити вплив модернізаційних процесів на розвиток архітектури, скульптури, живопису;<br>• назвати/описати, розпізнавати найважливіші історико-культурні пам'ятки українського народу кінця XVIII – першої половини XIX століття;<br>• презентувати культурні здобутки рідної та інших культурно-історичних спільнот;<br>• розрізнити та назвати (з прикладами) особливості стилів класицизму і романтизму в культурі;<br>• висловити аргументоване судження щодо ролі у розвитку української культури видатних діячів мистецтва.<br><br><b>Ставлення:</b> пояснює важливість збереження і популяризації пам'яток історії культури та туристичних об'єктів. | XIX століття».                                                              |
| 12. |  | Повсякденне життя. Становище жінки.                                    | <b>Учні/учениці можуть знати:</b><br>• чинники, які впливали на побут                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | • Робота в групах.<br>Підготувати дослідницький проєкт «Повсякденне життя і |

|  |  |                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                       |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Побут мешканців України.</li> <li>2. Духовне життя і дозвілля.</li> <li>3. Становище жінки.</li> </ol> | <p>мешканців України;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• форми організації дозвілля різних соціальних груп;</li> <li>• становище і роль жінки в суспільстві.</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначати поєднання політичних, економічних, соціальних, технологічних, культурних та інших чинників, які впливали на формування традицій повсякденного життя, становище окремих верств і груп населення;</li> <li>• характеризувати повсякденне життя представників різних соціальних груп українського суспільства;</li> <li>• простежити вплив модернізаційних процесів в економіці на побут і повсякденне життя мешканців міст, сіл, представників різних соціальних груп.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> аргументовано розкриває роль і місце жінки в тогочасному суспільстві.</p> | <p>побут українців очима сучасників» за історичними документами, пам'ятками живопису, літератури.</p> |
|  |  | <p>Узагальнення за розділом «Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX століття».</p>                                              | <p>Учні/учениці зможуть систематизувати знання, здобуті в процесі вивчення розділу «Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX століття», удосконалять свої вміння працювати з історичними джерелами, формулювати висновки щодо питання, які розглядалися в розділі.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                       |

## Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX століття

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. | <p>Східна (Кримська) війна і Україна</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Українське питання в контексті міжнародних відносин.</li> <li>2. Військові дії в українських теренах.</li> <li>3. Результати Східної (Кримської) війни.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• хронологічні межі Східної (Кримської) війни;</li> <li>• дати: основних битв, протестних селянських рухів.</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити місце українського питання в контексті міжнародних відносин другої половини XIX століття;</li> <li>• з'ясувати причини, привід, результати, наслідки Східної (Кримської) війни;</li> <li>• показати на карті військові дії на українських теренах під час Східної (Кримської) війни.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловлює обґрунтоване судження щодо впливу Східної (Кримської) війни на українське населення.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати історичну довідку про Східну (Кримську) війну за алгоритмом: хронологічні межі, воюючі сторони, причини для кожної зі сторін, привід, наслідки, уроки.</li> </ul>     |
| 14. | <p>Аграрна реформа 1861 року.<br/>Розвиток сільського господарства в пореформений період.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Зміст аграрної реформи.</li> </ol>                                                                            | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дату проведення аграрної реформи.</li> <li>• розуміти поняття: «аграрна реформа», «відрізки», «Зелений Клин», «мировий посередник», «Сірий Клин», «тимчасовозобов'язані селяни».</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Використовуючи додаткову літературу та інтернет-ресурси, створити слайд-показ «Переселенський рух у пореформений період» за алгоритмом: причини переселенського руху з</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                           |
|-----|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  | <p>2. Модернізація сільського господарства.</p> <p>3. Соціальні зміни на селі.</p>                                                                                                                                                           | <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити і пояснити причинно-наслідкові зв'язки між аграрною реформою та прискоренням індустріальної революції, урбанізацією, змінами в соціальній структурі суспільства;</li> <li>• висувати гіпотези на основі знань і розуміння щодо впливу реформи 1861 року на майбутнє ;</li> <li>• розуміти причини і напрямки міграційних процесів.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> пояснює зміни в житті селян, спричинені аграрною реформою.</p>   | <p>українських земель; напрямки міграції українців/українок; облаштування життя в поселеннях Зеленого Клину, Сірого Клину. Обговорити результати роботи в класі.</p>                                      |
| 15. |  | <p>Вплив реформ 60-х–70-х років XIX століття на українські землі.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Реформа місцевого самоврядування.</p> <p>2. Реформи народної освіти і друку. Судова реформа.</p> <p>3. Військова реформа. Результати реформ.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати проведення реформ.</li> <li>• розуміти поняття «земства», «міська дума», «класичні гімназії», «реальні училища»</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити причини, зміст, наслідки реформ 60-х–70-х років XIX століття.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> аргументовано пояснює суперечності реформ 1860-х 1870-х років як крок до поглиблення кризи Російської імперії».</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Робота в групах.</li> </ul> <p>Підготувати дослідницький проєкт на тему: «Вплив реформ 1860-х 1870-х років на життя різних верств українського суспільства».</p> |

|     |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                           |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16. | <p>Промисловість, торгівля, міста в пореформений період.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Промисловість.</p> <p>2. Банки і торгівля.</p> <p>3. Міста.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дату побудови залізниці Одеса-Балта;</li> <li>• галузі промисловості, які розвивалися в українських землях другої половини XIX століття та промислові регіони;</li> <li>• регіональну спеціалізацію;</li> <li>• розуміти поняття: «транспортна інфраструктура», «урбанізація».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• охарактеризувати особливості соціально-економічних перетворень в українських землях у пореформений період;</li> <li>• проаналізувати урбанізаційні процеси в українських землях, зміни в міському просторі;</li> <li>• показати на історичній карті райони регіональної спеціалізації;</li> <li>• зіставити модернізаційні процеси в українських землях та країнах Західної Європи і США..</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> розуміє економічну політику російських урядів щодо українських земель як колоніальну.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Скласти структурно-логічну схему на тему: «Модернізаційні процеси в українських теренах другої половини XIX століття»</li> </ul> |
| 17. | <p>Громадівський рух.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Зародження громад. Хлопомани.</p>                                                                  | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати створення Київської громади, Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, видання</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Створити сторінку Володимира Антоновича в соціальних мережах.</li> </ul>                                                         |

|  |  |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>2. Пожвавлення громадівського руху. Емський указ 1876 року.</p> <p>3. Братство тарасівців.</p> | <p>журналу «Основа», Валуєвського циркуляру, Емського указу;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• час діяльності громадівського руху, Братства тарасівців;</li> <li>• діячів громадівського руху: Володимира Антоновича, Павла Чубинського, Михайла Драгоманова;</li> <li>• розуміти поняття «громадівський рух», «інтелігенція», «хлопомани».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити і пояснити причини появи громадівського руху, Валуєвського циркуляру, Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, Емського указу, Братства тарасівців;</li> <li>• розкрити вплив заборонних актів російської імперської влади на динаміку розвитку українського національного руху;</li> <li>• з'ясувати роль інтелігенції в розвитку українського національного руху та осучасненні суспільства;</li> <li>• описати діяльність осередків громадівського руху;</li> <li>• висловлювати обґрунтовані судження щодо діяльності лідерів громадівського руху, Братства тарасівців;</li> <li>• моделювати ситуації, пов'язані з порушенням прав членів спільнот та методами боротьби за їхні права в умовах Російської імперії другої половини XIX століття.</li> </ul> |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                    |
|-----|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• простежити еволюцію ідейних засад та програмних вимог українського національного руху від автономізму до самостійництва, назвати чинники цих змін.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> на матеріалах громадівського руху обґрунтовує необхідність людини, попри життєві обставини, утверджувати свої права.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                    |
| 18. |  | <p>Суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні та Криму.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Польський національний , російський демократичний рух та їх вплив на українські землі.</li> <li>2. Єврейський національний рух.</li> <li>3. Кримськотатарське національне відродження.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати Січневого (польського) повстання;</li> <li>• факти діяльності Ісмаїла Гаспринського;</li> <li>• назви суспільно-політичних рухів в українських землях в останній чверті XIX століття.</li> <li>• поняття «кримськотатарське національне відродження», «народництво», «сіонізм», «Чигиринська змова».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проаналізувати причини розгортання опозиційних суспільно-політичних рухів в українських землях останньої третини XIX століття, їхні програмні цілі та діяльність.</li> </ul> <p><b>Ставлення</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• висловлює аргументоване судження щодо ролі опозиційних рухів в суспільному житті українських земель.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Створити комікс «Лідери думок: уявні діалоги представників опозиційних рухів».</li> </ul> |

|                                                                                                         |  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                         |  | Узагальнення за розділом «Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX століття».                                                                                                                                                           | Учні/учениці зможуть удосконалити свої вміння працювати з історичними джерелами, скласти хронологічну послідовність, визначати основні риси розвитку економіки, суспільно-політичного життя в українських землях другої половини XIX століття, формулювати висновки щодо питань, які розглядалися в розділі.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <div>Розділ 5</div> <div>Українські землі у складі Австро-Угорщини у другій половині XIX століття</div> |  |                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 19.                                                                                                     |  | <p>Соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель у другій половині XIX століття.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Вплив селянської реформи 1848 року на сільське господарство краю.</p> <p>2. Розвиток промисловості.</p> <p>3. Торгівля та міське життя.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• напрямки трудової еміграції українців;</li> <li>• кооперативні організації;</li> <li>• дати відкриття першої в українських землях залізничної лінії Львів-Перемишль, започаткування трудової еміграції, кооперативного руху;</li> <li>• галузі промисловості, які розвивалися на західноукраїнських землях.</li> <li>• факти діяльності Василя Нагірного.</li> <li>• розуміти поняття «кооперація», «трудова еміграція».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити і пояснити причини, результати, наслідки селянської реформи 1848 року, зародження і розгортання кооперативного руху, причини і напрямки</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Використовуючи інтернет-ресурси та додаткову літературу, створити слайд-показ про життя українських трудових мігрантів у Канаді за планом: <ul style="list-style-type: none"> <li>- причини еміграції;</li> <li>- назви поселень українців у Канаді;</li> <li>- господарська діяльність;</li> <li>- стосунки із місцевим населенням;</li> <li>- збереження національно-культурних традицій.</li> </ul> </li> <li>• Організувати дискусію «Трудова еміграція, коопера-</li> </ul> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>трудової еміграції;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• співставити трудову еміграцію та розвиток кооперативного руху як моделі боротьби за покращення соціально-економічного становища українського селянства;</li> <li>• пояснити роль Василя Нагірного в історії краю;</li> <li>• охарактеризувати стан розвитку промисловості і торгівлі;</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> оцінює моделі вирішення проблем українського народу, застосовані в історичних умовах другої половини XIX століття з точки зору досвіду для сучасного розвитку України.</p> | <p>тивний рух: оцінка перспективності щодо поліпшення становища українців».</p> |
| 20. | <p>Ідейна боротьба: русофіли/москвофіли та народовці/українофіли.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Австро-угорський компроміс 1867 року та його наслідки для українців.</p> <p>2. Напрямки діяльності русофілів/москвофілів.</p> <p>3. Народовці/українофіли: їхні ідеї та діяльність</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати дуалістичної угоди, заснування культурно-освітнього товариства «Просвіта» у Львові, Літературного (Наукового) товариства імені Тараса Шевченка;</li> <li>• представників русофілів/москвофілів, народовців/українофілів;</li> <li>• статус західноукраїнських земель згідно з дуалістичною угодою;</li> <li>• факти діяльності Михайла Грушевського, Олександра Барвінського;</li> <li>• розуміти поняття «русофіли/москвофіли», «народовці/українофіли».</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Написати есей на тему: «Галичина — український П’ємонт — край, з якого могла б відродитися Україна».</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                 |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                            |
|-----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити причини виникнення, програмні засади та діяльність русофілів/москвофілів, народовців/українофілів;</li> <li>• охарактеризувати діяльність товариства «Просвіта», Літературного (Наукового товариства) імені Тараса Шевченка;</li> <li>• зіставляє наміри та результати діяльності історичних постатей та суспільних груп на прикладі течій в українському русі.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловлює аргументоване судження щодо ролі русофілів/москвофілів та народовців/українофілів в житті українців.</p>                       |                                                                                                                                                            |
| 21. |  | <p>Національні рухи на західноукраїнських землях у 1880-х–1890 роках.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Розгортання руху народовців у Галичині, Буковині, Закарпатті.</li> <li>2. Польський рух у Галичині.</li> <li>3. Єврейський рух.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дату створення Народної ради;</li> <li>• час проведення новоєрівської політики;</li> <li>• представників руху народовців на західноукраїнських землях: Юліана Романчука, Августина Волошина, Юрія Федьковича;</li> <li>• напрями національних рухів.</li> <li>• розуміти поняття «віче», «нова ера», «хасиди».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проаналізувати діяльність народовців у Галичині, Буковині, Закарпатті;</li> <li>• порівняти умови та характер українського</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Організувати дискусію на тему: «Проблема взаємодії національних опозиційних рухів у Західній Україні».</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>національного руху в Наддніпрянщині та західноукраїнських землях у другій половині XIX століття;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити програмні засади польського та єврейського національних рухів та способи їхньої реалізації.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> пояснює вплив опозиційних національних рухів на суспільно-політичну ситуацію в західноукраїнських землях.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                     |
| 22. |  | <p>Політизація національного руху в західноукраїнських землях наприкінці XIX століття.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Радикалізм у Галичині: ідейні засади та вплив Івана Франка.</li> <li>2. Утворення перших політичних партій в Україні.</li> <li>3. Українське представництво у Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дату створення РУРП, УНДП, появи брошури Юліана Бачинського «Україна irredenta»;</li> <li>• представників радикального руху на західноукраїнських землях: Івана Франка, Юліана Бачинського.</li> <li>• розуміти поняття: «політичні партії», «радикали».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити причини появи радикального руху в Галичині;</li> <li>• визначити програмні засади і напрями діяльності перших українських політичних партій;</li> <li>• аргументовано проаналізувати роль Івана Франка, Юліана Бачинського в історії краю;</li> <li>• охарактеризувати парламентську</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• На основі рубрики «Життєтека», вміщених на сторінках 161, 162 підручника, дослідити, що є спільного і відмінного в діяльності Івана Франка та Юліана Романчука.</li> </ul> |

|                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                               | діяльність українських депутатів.<br><br><b>Ставлення:</b> оцінює моделі вирішення проблем українського народу, застосовані в історичних умовах другої половини XIX століття з точки зору його досвіду для сучасного розвитку України.                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                   |  | Узагальнення за розділом «Українські землі у складі Австро-Угорщини у другій половині XIX століття».                                                                                                          | Учні/учениці зможуть узагальнити свої знання з питань соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку краю; вдосконалити навички роботи з логічними ланцюжками та історичною картою; визначити факти діяльності Василя Нагірного, Юліана Романчука, Івана Франка; порівняти діяльність народовців/українофілів і громадівців та їхній вплив на розвиток Галичини.                        |                                                                                                                                                                                 |
| <div>Розділ 6</div> <div>Розвиток українських земель на початку XX століття</div> |  |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                 |
| 23.                                                                               |  | Економічний розвиток українських земель у складі Російської імперії на початку XX століття.<br><br>Питання.<br><br>1. Розвиток промисловості.<br><br>2. Сільське господарство.<br><br>3. Українські меценати. | <b>Учні/учениці можуть:</b><br><b>знати:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• регіональну спеціалізацію економіки;</li> <li>• час появи монополій;</li> <li>• промисловців-меценатів;</li> <li>• факти діяльності Миколи Левитського.</li> <li>• розуміти поняття «економічна криза», «монополія», «індустріальна модернізація», «картель», «синдикат», «трест».</li> </ul> <b>Уміти:</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Об'єднатися в групи і підготувати проект «Українські підприємці: секрети бізнесового успіху та соціальна відповідальність».</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                       |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначати причинно-наслідкові зв'язки між індустріальною модернізацією, монополізацією, регіональною спеціалізацією промисловості, сільського господарства, міграційними процесами;</li> <li>• показати на історичній карті регіони промислової та аграрної спеціалізації, напрямки міграції населення;</li> <li>• пояснити суть кооперативного руху як моделі покращення соціально-економічного становища селянства;</li> <li>• охарактеризувати й проаналізувати особливості соціально-економічного розвитку Наддніпрянщини.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> обґрунтовує власне судження про соціальну складову діяльності українських підприємців-меценатів</p> |                                                                                                                                       |
| 24. |  | <p>Суспільно-політичне життя в українських регіонах Російської імперії .</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Активізація національного руху.</li> <li>2. Утворення політичних партій.</li> <li>3. Основні течії в національному русі. .</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати утворення ЗУБО, політичних партій;</li> <li>• представників самостійницької та автономістської течій в українському національному русі Наддніпрянщини;</li> <li>• факти діяльності Миколи Міхновського;</li> <li>• розуміти поняття «самостійницька течія», «автономістська течія».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• розрізняти ідейні засади самостійницької, автономістської течій в національному русі.</li> </ul>                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Скласти інтерактивну карту «Український національний рух на початку XX століття».</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>русі;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• зіставити наміри і результати діяльності суспільних організацій, політичних партій на теренах Наддніпрянщини;</li> <li>• порівняти умови розвитку національного руху в Наддніпрянщині та західно-українських землях, зробити обґрунтовані висновки;</li> <li>• охарактеризувати причини появи політичних партій.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловити власне аргументоване судження щодо суспільно-політичних процесів у Наддніпрянщині на початку XX століття.</p>                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                    |
| 25. |  | <p>Події російської революції 1905–1907 років в українських землях</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Причини та початок революції.</li> <li>2. Розгортання національно-культурного руху в українських регіонах.</li> <li>3. Українські парламентські громади в Державних думах.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• хронологічні межі революції в Російській імперії, дати основних революційних подій в українських землях, появи перших україномовних газет;</li> <li>• час діяльності українських парламентських громад в I і II Державних думах Росії;</li> <li>• факти прояву національно-культурного руху в українських регіонах імперії.</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показати на історичній карті місця революційних подій;</li> <li>• визначити вплив російської революції</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Від імені сучасника подій революції 1905–1907 років написати невелику статтю в україномовну газету «Хлібороб» про одну із подій революції 1905–1907 років в українських землях</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>1905–1907 років на розгортання українського національного руху;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• зіставити наміри і результати діяльності українських парламентських громад у Державних думах Росії.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> пояснює здобутки українського національного руху в умовах російської революції 1905–1907 років.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                       |
| 26. |  | <p>Аграрна реформа Петра Столипіна в Україні.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Передумови та суть аграрної реформи.</p> <p>2. Особливості впровадження аграрної реформи в українських землях.</p> <p>3. Результати столипінської аграрної реформи.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• час проведення аграрної реформи;</li> <li>• основні закони столипінської аграрної реформи;</li> <li>• розуміти поняття «хутір», «відруб», «господарство фермерського типу».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити особливості проведення аграрної реформи в українських землях;</li> <li>• охарактеризувати результати аграрної реформи та її вплив на українські землі.</li> <li>• висунути гіпотези на основі знань і розуміння стосовно впливу столипінської аграрної реформи на майбутнє України.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловити аргументоване судження щодо переваг і недоліків аграрної реформи.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати слайд-показ на тему: «Переселенський рух українців у 1906–1912 роках — перспективи і загрози» за алгоритмом: регіон, час проведення, зміни, проблеми.</li> </ul> |
| 27. |  | Український політичний і                                                                                                                                                                                                                        | <b>Учні/учениці можуть:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Скласти розгорнутий план</li> </ul>                                                                                                                                          |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                    |
|-----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  | <p>національно-культурний рух у 1907–1914 роках.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Посилення національних утисків у 1907–1914 роках.</li> <li>2. Справа Бейліса.</li> <li>3. Діяльність політичних і національно-культурних організацій у 1907–1914 роках</li> </ol> | <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дату створення ТУП, «Справи Бейліса»;</li> <li>• представників національно-культурного та кооперативного рухів;</li> <li>• розуміти зміст понять «ксенофобія», «Справа Бейліса», «великодержавний шовінізм».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити сутність політики імперського уряду в національному питанні;</li> <li>• розкрити програмні засади і результати діяльності ТУП;</li> <li>• охарактеризувати зміни, які відбулися у суспільно-політичному житті Наддніпрянщини в 1907–1914 роках;</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> обґрунтовує необхідність людини, попри життєві обставини, утверджувати свої права, протистояти ксенофобії.</p> | <p>до теми: «Діяльність політичних і національно-культурних організацій в 1907–1914 роках».</p>                                                    |
| 28. |  | <p>Економічне становище західноукраїнських земель.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Становище у сільському господарстві.</li> <li>2. Промисловість.</li> </ol>                                                                                                      | <p><b>Учні/учениці можуть:</b></p> <p><b>знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• кооперативні об'єднання;</li> <li>• найбільш розвинені галузі промисловості;</li> <li>• форми організації внутрішньої і зовнішньої торгівлі.</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• показати на історичній карті регіони промислової та аграрної спеціалізації в</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Підготувати фотоколлаж «Кооперативний рух в західноукраїнських землях на початку XX століття».</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  | 3. Розвиток торгівлі.                                                                                                                                                                                                                             | західноукраїнських землях;<br><ul style="list-style-type: none"> <li>охарактеризувати зміни, які відбулися в економіці регіону на початку XX століття;</li> <li>пояснити причини проникнення іноземного капіталу в економіку краю.</li> </ul> <b>Ставлення:</b> розкриває позитивні зрушення в економіці західноукраїнських земель та пояснює їхні причини.                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 29. |  | Національно-культурний рух у західноукраїнських землях.<br><br>Питання.<br><br>1. Створення та діяльність молодіжних організацій.<br><br>2. Національно-культурне життя в Галичині.<br><br>3. Національно-культурний рух у Буковині і Закарпатті. | <b>Після уроку учні/учениці можуть знати:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>молодіжні і національно-культурні організації;</li> <li>організаторів молодіжного руху;</li> <li>факти діяльності Андрея Шептицького.</li> </ul> <b>Уміти:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>показати на історичній карті місця діяльності культурно-освітніх організацій;</li> <li>охарактеризувати молодіжний рух на західноукраїнських землях на початку XX століття.</li> </ul> <b>Ставлення:</b> висловити аргументоване судження щодо діяльності молодіжних організацій та їхнього впливу на суспільство.. | <ul style="list-style-type: none"> <li>Написати розповідь від імені учасника молодіжної організації (на вибір учня/учениці чи учителя/вчительки) за планом: час утворення організації, її назва, населений пункт, у якому вона функціонувала, програма та форми навчання молоді.</li> </ul> |
| 30. |  | Радикалізація українського політичного руху у західноукраїнських землях.                                                                                                                                                                          | <b>Після уроку учні/учениці можуть знати:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>дату запровадження загального виборчого права для чоловіків-громадян Австро-</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Зробити допис до історичної газети про запровадження загального виборчого права для</li> </ul>                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                           |  |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                           |  | <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Український політичний рух в Галичині. Соціальні протести.</li> <li>Народні віча. Боротьба за виборчу реформу.</li> <li>Особливості українського політичного руху в Буковині і Закарпатті.</li> </ol> | <p>Угорщини;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>представників українського політичного руху;</li> <li>розуміти зміст понять «страйк», «виборча реформа».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>пояснити сутність українського політичного руху на початку XX століття;</li> <li>значення австрійського конституційно-парламентського устрою для розвитку українського руху.</li> <li>розкрити причини радикалізації українського політичного руху та напрямки його діяльності.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> висловити аргументоване судження щодо причини радикалізації українського політичного руху.</p> | <p>чоловіків-громадян Австро-Угорщини та його значення. Дати назву допису.</p>                           |
|                                                                                                                                                                           |  | <p>Узагальнення за розділом «Розвиток українських земель на початку XX століття».</p>                                                                                                                                                                        | <p>Учні/учениці зможуть порівняти економічний та суспільно-політичний розвиток Наддніпрянщини та західноукраїнських земель, вдосконалити навички роботи з логічними ланцюжками та історичною картою, в складанні тез до визначеної теми.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                          |
| <p style="text-align: right;"><b>Розділ 7</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Повсякденне життя та культура України в середині XIX – на початку XX століття</b></p> |  |                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                          |
| 31.                                                                                                                                                                       |  | <p>Зміни у суспільному житті під впливом модернізації.</p>                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Підготувати дослідницький проєкт «Жінки в суспільстві»</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                              |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  | <p>Питання.</p> <p>1. Вплив процесів модернізації на суспільне життя українців.</p> <p>2. Емансипація жінок.</p> <p>3. Церковне життя. Роль греко-католицької церкви у національному русі.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• соціальну структуру українського суспільства;</li> <li>• дату обрання Андрея Шептицького галицьким митрополитом греко-католицької церкви;</li> <li>• представниць жіночого руху.</li> <li>• розуміти зміст понять «емансипація», «фемінізм».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначити вплив економічних, соціальних, політичних процесів на зміни в повсякденному житті українців;</li> <li>• розкрити сутність процесу емансипації жінок;</li> <li>• пояснити роль церкви в суспільному житті на українських теренах;</li> <li>• з'ясувати причини, прояви поширення фемінізму, руху за емансипацію жінок, назвати перших відомих діячок жіночого руху в українських землях.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• висловити обґрунтоване судження щодо змін у житті українців під впливом модернізації.</li> </ul> | <p>XIX століття: від традиційних ролей до фемінізму».</p>                                                                                                                    |
| 32. |  | <p>Національний поступ: освіта, наука та суспільні зміни.</p> <p>Питання.</p>                                                                                                                  | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• дати створення університетів в містах Одеса і Чернівці, заснування Наукового товариства імені Тараса Шевченка;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Створити лепбук «Українські науковці другої половини XIX – початку XX століття: ними пишається Україна, про них знають у</li> </ul> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                     |
|-----|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  | <p>1. Українське суспільство на зламі століть.</p> <p>2. Освітні реформи. Боротьба за створення українського університету.</p> <p>3. Наука. Видатні вчені.</p>                                       | <p>• видатних учених та їхні наукові здобутки.</p> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• проаналізувати становище в освіті і науці;</li> <li>• роль науки і освіти в обґрунтуванні національної ідеї.</li> <li>• показати на історичній карті центри університетської освіти, основних культурно-освітніх закладів;</li> <li>• визначити пріоритети у розвитку освіти та вплив політики урядів Росії та Австро-Угорщини на її становище;</li> <li>• охарактеризувати наукові досягнення вчених.</li> </ul> <p><b>Ставлення:</b> аргументовано висловлює власні судження щодо необхідності збереження і популяризації досягнень здобутків в галузі науки.</p> | світі».                                                                                                                                                             |
| 33. |  | <p>Література. Театральне і музичне мистецтво.</p> <p>Питання.</p> <p>1. Українська література, преса та видавнича справа.</p> <p>2. Український професійний театр.</p> <p>3. Музичне мистецтво.</p> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• українських літераторів, акторів і акторок, композиторів, оперних виконавців і виконавиць;</li> <li>• дати створення «Товариства українських акторів», перших українських опер.</li> <li>• українських художників, їхні картини.</li> <li>• розуміти поняття «український модерн».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• розкрити роль літератури і театру в</li> </ul>                                                                                                                                                                                         | <p>• Об'єднайтеся у три групи і підготуйте лепбук «Життя як боротьба» про життєвий і творчий шлях Лесі Українки, Марії Заньковецької та Соломії Крушельницької.</p> |

|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                       |
|-----|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>розвитку української національної ідеї;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• виокремити умови становлення українського професійного театру;</li> <li>• показати на історичній карті центри театру і музики;</li> <li>• охарактеризувати стан видавничої справи на українських землях;</li> <li>• пояснити роль українського музичного мистецтва у житті суспільства;</li> <li>• презентувати культурні здобутки рідної та інших соціокультурних спільнот означеного періоду.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                       |
| 34. |  | <p>Розвиток живопису та архітектури.</p> <p>Питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Живопис та скульптура в українському мистецтві.</li> <li>2. Архітектура в Україні: від еkleктики до модерну.</li> <li>3. Зміни в міському і сільському просторі.</li> </ol> | <p><b>Учні/учениці можуть знати:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• стилеві напрямки у розвитку українського живопису;</li> <li>• художників, скульпторів та їхні твори;</li> <li>• розуміти поняття «український модерн».</li> </ul> <p><b>Уміти:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• пояснити причини появи різних художніх стилів у малярстві;</li> <li>• проілюструвати український стиль у живописі модерну;</li> <li>• розкрити особливості та пам'ятки мистецьких напрямків реалізму, українського модерну;</li> <li>• визначити вплив малярства на культурне життя українського суспільства;</li> <li>• розпізнавати пам'ятки архітектури, показати їх на історичній карті.</li> </ul> | <p>Скласти план віртуальної екскурсії «Естетика українського живопису другої половини ХІХ – початку ХХ століття».</p> |

|     |  |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|-----|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|     |  |                                                                                                           | <b>Ставлення:</b> аргументовано висловлює власні судження стосовно матеріальних і духовних здобутків українського суспільства для подальшого суспільного розвитку.                                                                                                                                                                                                                  |  |
|     |  | Узагальнення за розділом «Повсякденне життя та культура України в середині XIX – на початку XX століття». | <ul style="list-style-type: none"> <li>Учні/учениці зможуть систематизувати свої знання з повсякденного життя та розвитку культури в українських землях другої половини XIX – початку XX століття; удосконалити вміння розв’язувати логічні ланцюжки, ребуси; виконувати завдання з історичною картою; формулювати висновкові судження щодо означених в розділі проблем.</li> </ul> |  |
| 35. |  | Узагальнення до курсу «Історія України за доби Нового часу».                                              | Учні/учениці зможуть узагальнити і систематизувати знання про суспільно-політичне життя, розвиток, промисловості, сільського господарства, культури, соціальної сфери українських земель у добу модернізації і національного відродження.                                                                                                                                           |  |